

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Șuşu Tudor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Șuşu Tudor xxxx, născut la xx xxxx xxxx, originar și domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.03.2018 – 23.10.2018;

Instanța de apel: 21.11.2018 – 20.02.2018;

Instanța de recurs: 15.05.2019 – 19.11.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 23.10.2018, Șuşu Tudor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.172 alin.(3) lit. a) Cod penal, 10 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt că, inculpatul Șuşu Tudor la 28 mai 2017 în jurul orelor 21.45, aflându-se în casa cet. Perepcic Nicolai din r-nul xxxx, sat. xxxx, acționând cu intenție și având scopul de a-și satisface pofta sexuală în formă perversă, știind cu certitudine că xxxx xxxx, a.n. xx xx xxxx, locuitoare a sat. xxxx, r-nul xxxx, este minoră, adică la data de 28.05.2017 avea vârsta de 12 ani și 11 luni și era în imposibilitate de a se apăra și de a-și exprima voința datorită vârstei, având capacitatea redusă de a opune rezistență acțiunilor abuzatorului, și-a satisfăcut pofta sexuală în formă perversă.

3. Avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în latura pedepsei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă cu aplicarea art.79 Cod penal.

În argumentarea apelului a menționat, că instanța de fond nu a luat în considerare prevederile art.art.61, 75, 78, 79 Cod penal. Consideră, că în speță este posibil de aplicat prevederile art.79 Cod penal, deoarece inculpatul a recunoscut vina, astfel, pedeapsa penală aplicată de către prima instanță este prea aspră și nerațională.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2019, apelul a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a conchis, că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în baza art.172 alin.(3) lit. a) Cod penal, făcând o încadrare juridică corectă a acțiunilor inculpatului și stabilind pedeapsa acestuia în conformitate cu circumstanțele cauzei.

Instanța de apel a reținut că, soluția primei instanțe se bazează pe probele cercetate în cadrul procesului judiciar, și anume: declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate Crețu Valentina, declarațiile martorilor N. Perepcic și D. Ursu, precum și prin elementele de fapt dobândite din rezultatele acțiunilor procesuale, conținute la materialele cauzei penale, printre care: procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea infracțiunii din 09.08.2017 (f.d.12); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu fototabel (f.d.13-15); raportul de expertiză judiciară nr.296 din 02.08.2017 (f.d.74-75); raportul de expertiză judiciară nr.174a-2017 din 11.12.2017 (f.d.82-84); raportul de expertiză judiciară nr.241 D din 26.12.2017 (f.d.90).

În urma aprecierii integrale a probelor, instanța de apel a statuat că, se confirmă corectitudinea soluției primei instanțe privind recunoașterea inculpatului vinovat de comiterea infracțiunii incriminate în baza art.172 alin.(3) lit. a) Cod penal, or, inculpatul nici nu contestă faptul dat, solicitând doar aplicarea unei pedepse mai blânde.

În opinia instanței de apel, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, și corect i-a stabilit lui Șușu Tudor pedeapsa sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de legislator.

Criticile aduse de către apelant în ceea ce privește asprimea pedepsei, au fost respinse de către instanța de apel, care a menționat că prima instanță la aplicarea pedepsei penale s-a conformat prevederilor legii, iar soluția adoptată la capitolul individualizării pedepsei penale este suficient motivate.

Prin urmare, instanța de apel apreciind în cele din urmă că pedeapsa aplicată de către prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă. Careva temeieri de a casa sentința primei instanțe, sub aspectul individualizării pedepsei penale, nu au fost stabilite.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, a declarat recurs ordinar în care, invocând temeierile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, considerând că instanța de apel urma să-i aplice inculpatului o pedeapsa mai blândă, cu aplicarea art.79 Cod penal.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat de partea apărării, menționând că

acestea urmează a fi declarat inadmisibil, ca vădit neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, fără citarea părților, este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit recursului, recurentul își exprimă dezacordul doar cu faptul că pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, astfel instanța de recurs ordinar supune verificării decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de pct. 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală care prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, Colegiul penal conchide că acestea sunt nefondate și nu reflectă prezența în speță a încălcărilor invocate, deoarece instanța de apel a respectat prevederile legale prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 4 din prezenta decizie.

Colegiul penal menționează, că potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Cu referire la argumentul recurentului prin care se invocă necesitatea aplicării în

privința inculpatului a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege, deoarece instanțele de fond i-ar fi aplicat o pedeapsă prea aspră, Colegiul penal menționează că acestea nu pot fi reținute, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel cu privire la menținerea sentinței primei instanțe este întemeiată și legală.

Potrivit prevederilor art.79 alin.(1)-(1¹) Cod penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională. Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).

În sensul articolului de lege citat este de înțeles, că stabilirea pedepsei sub limita minimă sau a unei pedepse mai blânde, care nu este prevăzută în sancțiunea articolului corespunzător din Codul penal, în baza căruia este încadrată infracțiunea, se admite luând numai în considerare personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor excepționale, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În spiritul acestei norme penale, se înțelege că trebuie să existe ori în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională, ori în datele privind personalitatea infractorului, circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor ori a personalității inculpatului. Împrejurările obișnuite sunt cele care predomină și caracterizează majoritatea cetățenilor și nu pot fi considerate excepționale.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească astfel de împrejurări care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate – I, II (persoana cu dizabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

În cazul stabilirii unor asemenea împrejurări, instanța de judecată este obligată să indice în sentință care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate excepționale și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc drept temei pentru aplicarea art.79 Cod penal.

Potrivit practicii judiciare, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei. La caz, reieșind din materialele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că nici în împrejurările în care s-a derulat fapta infracțională și nici în datele privind personalitatea infractorului, nu au fost identificate circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție de la starea obișnuită a lor, sau a

personalității inculpatului, care ar constitui temei de aplicare a unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege.

Astfel, instanțele de fond corect au reținut că pedeapsa închisorii stabilită inculpatului este condiționată de personalitatea acestuia, precum și gravitatea faptei imputate, care face parte din categoria celor excepțional de grave.

Inoportunitatea aplicării unei pedepse de altă categorie, rezultă din însuși caracterul faptei comise, din natura și gravitatea consecințelor infracțiunii comise de Șușu Tudor, iar aplicarea unei pedepse penale sub formă de 10 ani închisoare, ar duce la conștientizarea de către inculpat a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său și siguranța vieții, sănătății altei persoane.

Colegiul penal lărgit conchide că, instanțele de fond la individualizarea pedepsei, au acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, concluzia instanței de apel de menținere a sentinței primei instanțe, corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind motivată și aplicată în limitele legii, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Polivenco Victor în numele inculpatului Șușu Tudor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 februarie 2019, în cauză penală privindu-l pe **Șușu Tudor xxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 27 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico